

eul\_wid: dqg-ab

Ἱππίας ὁ Ἡλεῖος · Hippias of Elis

## Testimonies 2

### Μαρτυρία Β'

**Period:** Κλασική Classical  
**Dialect:** Ἀττική Attic  
**Domain:** Ῥητορική Oratory  
**Format:** Συναγωγή Collection

- <sup>1</sup> SUID. Ἱππίας Διοπεΐθους Ἡλεῖος, σοφιστὴς καὶ φιλόσοφος, μαθητὴς Ἠγησιδάμου, ὃς τέλος ὠρίζετο τὴν αὐτάρκειαν. ἔγραψε πολλά.
- <sup>2</sup> PHILOSTRAT. V. Soph. I 11, 1ff. Ἰ. δὲ ὁ σοφιστὴς ὁ Ἡλεῖος τὸ μὲν μνημονικὸν οὕτω τι καὶ γηράσκων ἔρρωτο, ὥς καὶ πεντήκοντα ὀνομάτων ἀκούσας ἅπαξ ἀπομνημονεύειν αὐτὰ καθ' ἣν ἤκουσε τάξιν, ἐσήγετο δὲ ἐς τὰς διαλέξεις γεωμετρίαν, ἀστρονομίαν, μουσικὴν, ῥυθμοῦς (2) διελέγετο δὲ καὶ περὶ ζωγραφίας καὶ περὶ ἀγαλματοποιίας (3) ταῦτα ἐτέρωθι· ἐν Λακεδαιμόνι δὲ γένη τε διήκει πόλεων (?) καὶ ἀποικίας καὶ ἔργα, ἐπειδὴ οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὸ βούλεσθαι ἄρχειν τῇ ιδέαι ταύτῃ ἔχαιρον. (4) ἔστιν δὲ αὐτῷ καὶ Τρωικὸς διάλογος [B 5], οὗ λόγος· ὁ Νέστωρ ἐν Τροίᾳ ἀλούσῃ ὑποτίθεται Νεοπτολέμῳ τῷ Ἀχιλλέως, ὃς χρηρὴ ἐπιτηδεύοντα ἄνδρα ἀγαθὸν φαίνεσθαι. (5) πλεῖστα δὲ Ἑλλήνων πρεσβεύσας ὑπὲρ τῆς Ἡλίδος οὐδαμοῦ κατέλυσε τὴν ἑαυτοῦ δόξαν δημηγορῶν τε καὶ διαλεγόμενος, ἀλλὰ καὶ χρήματα πλεῖστα ἐξέλεξε καὶ φυλαῖς ἐνεγράφη πόλεων μικρῶν τε καὶ μεγάλων. (6) παρῆλθε καὶ εἰς τὴν Ἰνυκὸν ὑπὲρ χρημάτων, τὸ δὲ πολίχνιον τοῦτο Σικελικοὶ εἰσιν, οὓς ὁ Πλάτων <ἐν> τῷ Γοργίᾳ ἐπισκώπτει. (7) εὐδοκιμῶν δὲ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἔθελγε τὴν Ἑλλάδα ἐν Ὀλυμπίᾳ λόγοις ποικίλοις καὶ πεφροντισμένοις εὖ. (8) ἡρμήνευε δὲ οὐκ ἐλλιπῶς ἀλλὰ περιττῶς καὶ κατὰ φύσιν, ἐς ὀλίγα καταφεύγων τῶν ἐκ ποιητικῆς ὀνόματα.
- <sup>3</sup> [PLUT.] Vit. X or. 4 p. 838A ἐγένετο δ' αὐτῷ [Isokrates] καὶ παῖς Ἀφαρεὺς πρεσβύτερη ὄντι ἐκ Πλαθάνης τῆς Ἱππίου τοῦ ῥήτορος ποιητός, τῶν δὲ τῆς γυναικὸς τριῶν παίδων ὁ νεώτατος. 839 B καὶ νέον μὲν ὄντα μὴ γῆμαι, γηράσαντα δ' ἐταίραι συνεῖναι ἥι ὄνομα ἦν Λαγίσκη ... ἔπειτα Πλαθάνην τὴν Ἱππίου τοῦ ῥήτορος γυναῖκα ἡγάγετο τρεῖς παῖδας ἔχουσας, ὧν τὸν Ἀφαρέα, ὡς προείρηται, ἐποίησατο. HARPOCR. Ἀφαρεὺς. οὗτος Ἱππίου μὲν ἦν υἱός, ἐνομίζετο δὲ Ἰσοκράτους. ZOSIM. V. Isocr. p. 253, 4 Westerm. γυναῖκα δ' ἡγάγετο Πλαθάνην τινά, Ἱππίου τοῦ ῥήτορος ἀπογεννωμένην.
- <sup>4</sup> PLATO Apol. 19 E καὶ τοῦτό γέ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι, εἴ τις οἷός τ' εἴη παιδεύειν ἀνθρώπους ὥσπερ Γοργίας τε ὁ Λεοντῖνος καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος καὶ Ἰ. ὁ Ἡλεῖος.
- <sup>5</sup> ATHEN. V 218 C ὁ δὲ Πλάτων καὶ τὸν Ἡλεῖον Ἱππίαν συμπαρόντα ποιεῖ [ἐν] τῷ Πρωταγόρᾳ μετὰ τινων ἰδίων πολιτῶν, οὓς οὐκ εἰκὸς ἐν Ἀθήναις ἀσφαλῶς διατρίβειν πρὸ τοῦ τὰς ἐνιαυσίας ἐπὶ Ἰσάρχου [τοῦ] Ἐλαφηβολιῶνος συντελεσθῆναι σπονδάς.

5a

XENOPH. Symp. 4, 62 οἶδα μὲν, ἔφη, σε [Antisthenes] Καλλίαν τουτονὶ προαγωγεύσαντα τῷ σοφῷ Προδίκῳ ..., οἶδα δὲ σε Ἰππία τῷ Ἡλείῳ, παρ' οὗ οὗτος καὶ τὸ μνημονικὸν ἔμαθεν.

- <sup>6</sup> PLATO Hipp. mai. 281 A Ἰππίας ὁ καλὸς τε καὶ σοφός, ὡς διὰ χρόνου ἡμῖν κατῆρας εἰς τὰς Ἀθήνας. —Οὐ γὰρ σχολή, ὦ Σώκρατες. ἢ γὰρ Ἥλις ὅταν τι δέηται διαπράξασθαι πρὸς τινὰ τῶν πόλεων, αἰεὶ ἐπὶ πρῶτον ἐμὲ ἔρχεται τῶν πολιτῶν αἰρουμένη πρεσβευτήν, ἡγουμένη δικαστὴν καὶ ἄγγελον ἱκανώτατον εἶναι τῶν λόγων, οἳ ἂν παρὰ τῶν πόλεων ἐκάστων λέγωνται. πολλάκις μὲν οὖν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις ἐπρέσβευσα, πλεῖστα δὲ καὶ περὶ πλείστων καὶ μεγίστων εἰς τὴν Λακεδαιμόνα· διὸ δὴ, ὃ σὺ ἐρωτᾷς, οὐ θαμίζω εἰς τοῦσδε τοὺς τόπους.
- <sup>7</sup> — —282D E ἀφικόμενος δέ ποτε εἰς Σικελίαν Πρωταγόρου [s. 80 A 9] αὐτόθι ἐπιδημοῦντος καὶ εὐδοκιοῦντος καὶ πρεσβυτέρου ὄντος [καὶ] πολὺ νῦν νεώτερος ὢν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πάννυ πλεόν ἢ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν μνᾶς εἰργασάμην, καὶ ἐξ ἑνὸς γε χωρίου πάννυ σμικροῦ Ἴνυκοῦ πλεόν ἢ εἴκοσι μνᾶς· καὶ τοῦτο ἐλθὼν οἴκαδε φέρων τῷ πατρὶ ἔδωκα, ὥστε ἐκείνον καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας θαυμάζειν τε καὶ ἐκπεπληχθαι. καὶ σχεδὸν τι οἶμαι ἐμὲ πλείω χρήματα εἰργάσθαι ἢ ἄλλους σύνδου οὕστινας βούλει τῶν σοφιστῶν.
- <sup>8</sup> PLATO Hipp. min. 363c καὶ γὰρ ἂν δεινὰ ποιοίην, ὦ Εὐδিকে, εἰ Ὀλυμπίαζε μὲν εἰς τὴν τῶν Ἑλλήνων πανήγυριν, ὅταν τὰ Ὀλύμπια ᾗ, αἰεὶ ἐπανιών οἴκοθεν ἐξ Ἥλιδος εἰς τὸ ἱερὸν παρέχων ἑμαυτὸν καὶ λέγοντα ὅτι ἂν τις βούληται ὢν ἂν μοι εἰς ἐπίδειξιν παρεσκευασμένον ᾗ, καὶ ἀποκρινόμενον τῷ βουλομένῳ ὅτι ἂν τις ἐρωτᾷ, νῦν δὲ τὴν Σωκράτους ἐρώτησιν φύγοιμι ... 346 A ἐξ οὗ γὰρ ἦργμαι Ὀλυμπιάσιν ἀγωνίζεσθαι οὐδενὶ πώποτε κρεῖττονι εἰς οὐδὲν ἑμαυτοῦ ἐνέτυχον.
- <sup>9</sup> —Hipp. mai. 286 A Καὶ ναὶ μὰ Δί', ὦ Σώκρατες, περὶ γε ἐπιτηδευμάτων καλῶν καὶ ἔναγχος αὐτόθι ὑποδοκίμησα διεξιῶν, ἃ χρὴ τὸν νέον ἐπιτηδεύειν. ἔστι γάρ μοι περὶ αὐτῶν παγκάλως λόγος συγκεῖμενος, καὶ ἄλλως εὖ διακεῖμενος καὶ τοῖς ὀνόμασι· πρόσχημα δέ μοι ἐστὶ καὶ ἀρχὴ τοιάδε τις τοῦ λόγου· ἐπειδὴ ἡ Τροία ἦλω, λέγει ὁ λόγος, ὅτι Νεοπτόλεμος Νέστορα ἔροιτο, ποῖά ἐστι καλὰ ἐπιτηδεύματα, ἃ ἂν τις ἐπιτηδεύσας νέος ὢν εὐδοκιμώτατος γένοιτο· μετὰ ταῦτα δὴ λέγων ἐστὶν ὁ Νέστωρ καὶ ὑποτιθέμενος αὐτῷ ἀμύπολλα νόμιμα καὶ πάγκαλα. τοῦτον δὴ καὶ ἐκεῖ ἐπεδειξάμην καὶ ἐνθάδε μέλλω ἐπιδεικνύναι εἰς τρίτην ἡμέραν ἐν τῷ Φειδοστράτου διδασκαλείῳ καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ ἄξια ἀκοῆς· ἐδεήθη γάρ μου Εὐδίκος ὁ Ἀπημάντου.
- <sup>10</sup> —Hipp. min. 364c φημί γὰρ Ὅμηρον πεποικέναι ἄριστον μὲν ἄνδρα Ἀχιλλέα τῶν εἰς Τροίαν ἀφικομένων, σοφώτατον δὲ Νέστορα, πολυτροπώτατον δὲ Ὀδυσσεά.
- <sup>11</sup> —Hipp. mai. 285 B ἐπαινοῦσι δὲ δὴ σε πρὸς θεῶν, ὦ Ἰππία, καὶ χαίρουσιν ἀκούοντες ποῖα; ἢ δῆλον δὴ ὅτι ἐκεῖνα ἃ σὺ κάλλιστα ἐπίστασαι, τὰ περὶ τὰ ἄστρα τε καὶ τὰ οὐράνια πάθῃ; —Οὐδ' ὅπως οἶσιν· ταῦτά γε οὐδ' ἀνέχονται. —Ἀλλὰ περὶ γεωμετρίας τι χαίρουσιν ἀκούοντες; —Οὐδαμῶς, ἐπεὶ οὐδ' ἀριθμῶν ἐκείνων γε ὡς ἔπος εἰπεῖν πολλοὶ ἐπίστανται. —Πολλοὶ ἄρα δέουσιν περὶ γε λογισμῶν ἀνέχεσθαι σου ἐπιδεικνυμένου. —Πολλοὶ μὲντοι, νῆ Δία. —Ἀλλὰ δῆτα ἐκεῖνα ἃ σὺ ἀκριβέστατα ἐπίστασαι ἀνθρώπων διαιρεῖν, περὶ τε γραμμάτων δυνάμεως καὶ συλλαβῶν καὶ ῥυθμῶν καὶ ἁρμονιῶν; —Περὶ ποίων, ὡγαθέ, ἁρμονιῶν καὶ γραμμάτων; —Ἀλλὰ τί μήν ἐστιν ἃ ἡδέως σου ἀκροῶνται καὶ ἐπαινοῦσιν; αὐτός μοι εἰπέ, ἐπειδὴ ἐγὼ οὐχ εὐρίσκω. —Περὶ τῶν γενῶν, ὦ Σώκρατες, τῶν τε ἡρώων καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν κατοικίσεων, ὡς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν αἱ πόλεις, καὶ συλλήβδην πάσης τῆς ἀρχαιολογίας ἥδιστα ἀκροῶνται, ὥστ' ἔγωγε δι' αὐτοὺς ἠνάγκασμαι ἐκμεμαθηκέναι τε καὶ ἐκμεμελετηκέναι πάντα τὰ τοιαῦτα. —Ναὶ μὰ Δί', ὦ Ἰππία, ἡτύχηκάς γε, ὅτι Λακεδαιμόνιοι οὐ χαίρουσιν, ἂν τις αὐτοῖς ἀπὸ Σόλωνος τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἡμετέρους καταλέγηι· εἰ δὲ μή, πράγματ' ἂν εἶχες ἐκμανθάνων. —Πόθεν, ὦ Σώκρατες; ἅπαξ ἀκούσας πεντήκοντα ὀνόματα ἀπομνημονεύσω. —Ἀληθῆ λέγεις, ἀλλ' ἐγὼ οὐκ

ἐνενόησα, ὅτι τὸ μνημονικὸν ἔχεις ὥστ' ἐννοῶ ὅτι εἰκότως σοι χαίρουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἅτε πολλὰ εἰδότες, καὶ χρῶνται ὥσπερ ταῖς πρεσβύτισιν οἱ παῖδες πρὸς τὸ ἡδέως μυθολογεῖν.

- <sup>12</sup> —Hipp. min. 368 B πάντως δὲ πλείστας τέχνας πάντων σοφώτατος εἶ ἄνθρώπων, ὡς ἐγὼ ποτέ σου ἤκουον μεγαλυχουμένου πολλὴν σοφίαν καὶ ζηλωτὴν σαυτοῦ διεξιόντος ἐν ἀγοραῖ ἐπὶ ταῖς τραπέζαις, ἔφησθα δὲ ἀφικέσθαι ποτὲ εἰς Ὀλυμπίαν ἃ εἶχες περὶ τὸ σῶμα ἅπαντα σαυτοῦ ἔργα ἔχω ν· πρῶτον μὲν δακτύλιον (ἐντεῦθεν γὰρ ἤρχου) ὃν εἶχες σαυτοῦ ἔχειν ἔργον ὡς ἐπιστάμενος δακτυλίους γλύφειν καὶ ἄλλην σφραγίδα σὸν ἔργον, καὶ στλεγγίδα καὶ λήκυθον ἃ αὐτὸς εἰργάσω· ἔπειτα ὑποδήματα ἃ εἶχες ἔφησθα αὐτὸς σκυτοτομήσαι καὶ τὸ ἱμάτιον ὑφῆναι καὶ τὸν χιτωνίσκον· καὶ ὃ γε πᾶσιν ἔδοξεν ἀτοπώτατον καὶ σοφίας πλείστης ἐπίδειγμα [ἐπειδὴ], τὴν ζώνην ἔφησθα τοῦ χιτωνίσκου, ἣν εἶχες, εἶναι μὲν οἷαι αἱ Περσικαὶ τῶν πολυτελῶν, ταύτην δὲ αὐτὸς πλέξαι· πρὸς δὲ τούτοις ποιήματα ἔχων ἐλθεῖν καὶ ἔπη καὶ τραγωιδίας καὶ διθυράμβους καὶ καταλογάδην πολλοὺς λόγους καὶ παντοδαποὺς συγκειμένους καὶ περὶ τῶν τεχνῶν δὴ, ὧν ἄρτι ἐγὼ ἔλεγον, ἐπιστήμων ἀφικέσθαι διαφερόντως τῶν ἄλλων καὶ περὶ ῥυθμῶν καὶ ἀρμονιῶν καὶ γραμμάτων ὀρθότητος, καὶ ἄλλα ἔτι πρὸς τούτοις πάνυ πολλὰ, ὡς ἐγὼ δοκῶ μνημονεύειν· καίτοι τό γε μνημονικὸν ἐπελαθόμην σου, ὡς ἔοικε, τέχνημα, ἐν ᾧ σὺ οἶε λαμπρότατος εἶναι.

- <sup>13</sup> ATHEN. XI 506 F ἐν δὲ τῷ Μενεξένω οὐ μόνον Ἰ. ὁ Ἥλειος χλευάζεται, ἀλλὰ καὶ ὁ Ῥαμνούσιος Ἀντιφῶν καὶ ὁ μουσικὸς Λάμπρος.

- <sup>14</sup> XENOPH. Mem. IV 4, 5ff. οἶδα δὲ ποτε αὐτὸν [Sokrates] καὶ πρὸς Ἰππίαν τὸν Ἥλειον περὶ τοῦ δικαίου τοιάδε διαλεχθέντα. διὰ χρόνου γὰρ ἀφικόμενος ὁ Ἰππίας Ἀθήναζε παρεγένετο τῷ Σωκράτει λέγοντι πρὸς τινὰς, ὡς θαυμαστὸν εἶη τό, εἰ μὲν τις βούλοιο σκυτέα διδάξασθαι τινὰ ἢ τέκτονα ἢ χαλκέα ἢ ἵππεια, μὴ ἀπορεῖν, ὅποι ἂν πέμψας τούτου τύχοι· φασὶ δὲ τινες καὶ ἵππον καὶ βοῦν τῷ βουλομένῳ δικαίους ποιήσασθαι πάντα μεστὰ εἶναι τῶν διδασκόντων· ἐὰν δὲ τις βούληται ἢ αὐτὸς μαθεῖν τὸ δίκαιον ἢ υἱὸν ἢ οἰκέτην διδάξασθαι, μὴ εἰδέναι ὅποι ἂν ἐλθὼν τύχοι τούτου. (6) καὶ ὁ μὲν Ἰ. ἀκούσας ταῦτα ὥσπερ ἐπισκώπτων αὐτόν· Ἔτι γὰρ σύ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐκεῖνα τὰ αὐτὰ λέγεις ἃ ἐγὼ πάλαι ποτέ σου ἤκουσα; καὶ ὁ Σωκράτης· Ὁ δὲ γε τούτου δεινότερον, ἔφη, ὦ Ἰππία, οὐ μόνον ἀεὶ τὰ αὐτὰ λέγω, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν· σὺ δ' ἴσως διὰ τὸ πολυμαθὴς εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν οὐδέποτε τὰ αὐτὰ λέγεις. Ἀμέλει, ἔφη, πειρῶμαι καινόν τι λέγειν ἀεὶ. (7) Πότερον, ἔφη, καὶ περὶ ὧν ἐπίστασαι; οἷον περὶ γραμμάτων ἐὰν τις ἔρηται σε, πόσα καὶ ποῖα Σωκράτους ἐστίν, ἄλλα μὲν πρότερον, ἄλλα δὲ νῦν πειρᾶι λέγειν; ἢ περὶ ἀριθμῶν τοῖς ἐρωτῶσιν, εἰ τὰ δις πέντε δέκα ἐστίν, οὐ τὰ αὐτὰ νῦν ἢ καὶ πρότερον ἀποκρίνεις; Περὶ μὲν τούτων, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὥσπερ σύ, καὶ ἐγὼ ἀεὶ τὰ αὐτὰ λέγω· περὶ μέντοι τοῦ δικαίου πάνυ οἶμαι νῦν ἔχειν εἰπεῖν, πρὸς ἃ οὔτε σὺ οὔτ' ἂν ἄλλος οὐδεὶς δύναται ἀντειπεῖν.

- <sup>15</sup> TERTULL. Apolog. 46 Hippas dum civitati insidias disponit occiditur.

- <sup>16</sup> AMMIAN. MARCELL. 16, 5, 8 si itaque verum est quod scriptores varii memorant, Cyrum regem et Simonidem lyricum et Hippiam Eleum sophistarum acerrimum ideo valuisse memoria, quod epotis quibusdam remediis id impetrarunt ...